

Hollandi potimulla- ja substraadisektori pressiteade toorainete saadavusest

Pressiteade Hollandi potimulla- ja substraaditootjate ühingult (*Vereniging Potgrond- en Substraatfabrikanten Nederland*) toorainete nappuse kohta

Algne hollandikeelne tekst on leitav [siit](#)

Avaldamise kuupäev: 6. august 2025

Oluliste toorainete, nagu turvas ja kookoskiud, kättesaadavus Lääne-Euroopa substraaditurul on langenud ajalooliselt madalale tasemele. Peamisteks põhjusteks on ebasoodsad ilmastikuolud tootmispiirkondades ning kiiresti kasvav ülemaailmne nõudlus, eriti Aasia turult, mis omakorda vähendab nende toorainete saadavust Lääne-Euroopas. Need asjaolud toovad Hollandi substraaditootjatele järgmisel aastal kaasa märkimisväärsed väljakutseid.

Turba tootmine püsib endiselt madalal tasemel

Ebasoodsate ilmastikuolude ja rohkete sademete tõttu Balti riikides, Soomes ja Rootsis ajavahemikus mai–juuli 2025 on turba tootmismahud jäänud vaid 40–50% juurde tavapärasest tasemest. Suurim väljakutse on valge turba tootmine, mille mahud ulatuvad vaid 25–35%-ni tavapärasest kogusest.

Hollandi substraaditootjate jaoks on Balti riigid, Soome ja Rootsi kõige olulisemad turbatootmise piirkonnad. Turvast toodetakse peamiselt suvekuudel, kui ilm on kuiv. Hollandis on turvas vaieldamatult kõige enam kasutatav tooraine, mille aastane tarbimine on ligikaudu 4 miljonit m³, samas kui substraatide kogutoodang on ligikaudu 7,5 miljonit m³.

Kookoskiud

Ligikaudu 1,1 miljoni m³ suuruse aastase tarbimisega on kookoskiud potimuldade tootmises tähtsusest teine tooraine. Ka selle tooraine puhul tekitab vihmaperioodi ettearvamatus märkimisväärsed väljakutseid nii tootmises kui ka kättesaadavuses.

Muud toorained

Lisaks oluliste toorainete, nagu turvas ja kookoskiud, piiratud kättesaadavusele kasvab nõudlus ka taastuvate alternatiivsete toorainete, näiteks puukoore, puufiibri ja komposti järele. Piisavas koguses ja kvaliteedis uusi taastuvaid tooraineid on siiski lühiajaliselt saadaval veel piiratud mahu ning need ei suuda lähitulevikus turvast täielikult asendada.

Hollandi substraaditööstus, kuhu kuulub 15 partnerit, on 2022. aastal sõlmitud kokkuleppega „Potimuldade ja substraatide keskkonnamõju“ (*Milieu-impact potgrond en substraten*) seadnud eesmärgiks vähendada toodangu keskkonnamõju, suurendades (kohalike) taastuvate

toorainete ning vastutustundlikult toodetud turba (*Responsible Produced Peat – RPP*) kasutamist. Selleks on kokkuleppes sätestatud konkreetsed eesmärgid. Hollandi substraaditööstus jätkab aktiivselt selle suuna arendamist, kuna taastuvad toorained muutuvad tuleviku tarneahelates üha olulisemaks.

Ülemaailmne nõudlus substraatide toorainete järele kasvab kiiresti

Kasvava maailma rahvaarvuga suureneb ka vajadus toidutootmise järele. Kuna üha rohkem inimesi elab linnapiirkondades, muutub järjest olulisemaks luua rohelisi ja elamisväärsed linnakeskkondi. Substraadid on hädavajalikud nii vastutustundlikuks toidukasvatuseks kui ka linnaruumi haljastamiseks.

Wageningeni Ülikooli (WUR) varasemate uuringute kohaselt kasvab substraatide nõudlus 2050. aastaks võrreldes 2020. aastaga koguni 400%.

Hiinas on samal ajal kasvuhoonete pindala vaid viie aastaga suurenenud 700 000 hektarilt 3 000 000 hektarini. Selle tulemusena mõjutab Hiina suurenev nõudlus juba praegu oluliselt rahvusvahelist substraatide toorainete turgu.

Seetõttu on Hollandi ja teiste Euroopa riikide aiandus- ja substraadisektoril vajalik põhjalikult üle vaadata ning uuesti määratleda oma strateegiline positsioon substraatide toorainete osas. Tänane olukord maailmas, mida iseloomustab suur geopoliitiline ebakindlus, muudab selle vajaduse veelgi olulisemaks.

Mida eelnev tähendab 2026. aasta substraadituru jaoks?

Tooraineturud on praegu tugeva surve all ja endiselt osaliselt ettearvamatud. Tooraineid ja muid vajalikke materjale on keeruline hankida, need võivad kohati olla kättesaamatud või saadaval vaid kõrgendatud hinnaga. Turbatootmine võib augusti lõpuni osaliselt taastuda, kuid tekkinud mahajäämust ei ole võimalik enam täielikult korvata.

Seetõttu on praeguse info põhjal keeruline anda täpsemat prognoosi 2026. aasta kohta. VPN (*Vereniging Potgrond- en Substraatfabrikanten Nederland*) esitab augusti lõpus või septembri alguses põhjalikuma ülevaate tooraineturu arengutest ja nende võimalikust mõjust substraaditootmisele.

Potimuldade ja substraatide ostjatel soovitatakse võimalikult varakult oma tarnija(te)ga ühendust võtta ja vajalikud tarned läbi rääkida. See on ainus viis tagada, et tarnitava toote kogus ja kvaliteet oleksid võimalikult suures ulatuses kindlustatud.